

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Autonomo martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

MARTYRIUM SANCTI MARTYRIS
AVTONOMI, AVTHORE SIMEONE

Metaphraſte.

211

AQUE esse absurdum existimo, & loqui ea, quæ non oportet, & quæ sunt pulchra & honesta, mandare silentio. 12. Septembris. Quantum enim auditorum lædit animos is, qui narrat ea, quæ non sunt honesta: tantum is, qui silentio præterit bonas actiones, priuat pios vilitate, quam erant ex eis percepturi. Ea de causa religiosissimam Autonomi vitam, quæ ad nos vsque peruénit, statuimus non tegere silentio: sed studuimus eam tradere pijs auribus. Etenim ad nos peruenerunt res martyris, partim quidem à quodam, qui eas scripsit ante nos: cuius fuit quidem bona mens, non adfuit autem ei lingua, quæ posset consequenter suam explicare sententiam: immò propter incitiam multa confundebat, & contagebat: partim autem à viris, qui in sacrum ordinem erant allecti in sacro templo martyris, & qui rerum ipsarum veritatem diligentius inquisierant & collegerant. Res gestas sanctorum qui tacent, multum obſunt pijs.

Hic ergò diuinus Autonomus, strenuus athleta veritatis, ac Episcopali dignitate ornatus in Italia, postquam tempore Diocletiani cognouit acere & vehemens bellum erupisse aduersus Christi Ecclesiam, recordatus diuinorum eius mandatorum, per quæ iubet, vt qui expelluntur ex vna ciuitate, fugiant in aliam, (Nam qui manet quidem, præter id, quod non potest docere verbum, ipse quoque peribit. Quòd si fuerit remotus ab ijs, qui persequuntur, poterit literis, aut etiam lingua conuenire quandoque gregem Christi, eumque exhortari & confirmare ad pietatem: quin etiam eos, qui errant in tenebris impietatis, deducere ad lucem veritatis) relicta Italia, venit in Bithyniam: & diuinum nutum sequens, venit in locum quendam, cui nomen quidem erat Soreæ: situs est autem ad dexteram ei, qui nauigat in sinum Nicomedia: & hospitio excipitur à quodam nomine Cornelio. Apud quem cum longo tempore fuisset versatus, eum quidem perficit doctrina: Dei autem oratoria æde ædificata, quæ dedicata est Michaëli principi, in ea ordinat Cornelium dignitate diaconatus: & cum ei curam mandasset fidelium, proficiscitur in Lycaoniam & Ilauriam, desiderans ipse quoque fieri præco pietatis. Deinde reuersus ad Cornelium, cum à se deiectum semen inuenisset produxisse multiplicem fructum Dei cognitionis, eum prouehit ad gradum presbyteratus. Postquam autem cognouit Diocletianum venire Nicomediam, qui Christianorum quidem omne genus, & ætatem omnem studebat excindere, præcipue autem & admodum sollicitè quærebat Autonomum, is enauigauit Manti-nium, & Claudiopolim, (Sunt autem hæ vrbes posite in ponto Euxino) hic quoque seminare studens verbum pietatis. Postquam verò, Deo adiuvante, ei processerunt omnia ex sententia, reuertitur ad Soreos, visitaturus Cornelium & eius Ecclesiam. Quam cum rursus inuenisset multiplicatam, Cornelium quidem ad dignitatem prouehit Episcopalem, ipse autem regionem obit Asianorum, erroris quidem spinas euellens radicitus, pia autem semina diligenter deiiciens. Diuina autem gratia imbribus Autonomi ostendente magnam segetem pietatis, redit rursus ad Cornelium & eius gregem. Illinc venit Limnas. Est autem hic locus prope Soreos. Cuius habitatores cum videret teneri profundis tenebris ignorantie, eos quoque ducit ad lucem agnitionis. Non multum tempus ab eo consumptum fuit ad eos in viam deducendos, qui conuertebantur: sed & breui operata est gratia in animos permultorum, & salutare baptisma requirentes, sacro gregi Christi accesserunt. S. Autonomus Episcopus Italiae. Matth. 10. Fugit in Bithyniam. Quendam Cornelium primo Diaconum, deinde presbyterum creat, ac vltimò Episcopum. Multis locis predicat Christum.

Cum hæc ergò Dei benignitate, vt martyri erat in votis, effecta essent, accidit, vt qui tenebantur errore impietatis in dicto loco, in quodam dæmonis festo, quod ab eis celebrabatur, simulacris offerrent libamina, & ea facerent, quæ faciunt animæ furore percitæ à dæmonibus. Hæc sæpè videntes ferij, qui erant gregis Christi, & diuino zelo repleti, (Illo autem die peragebantur cum maiori rabie) ad iustam iram incitantur, & se inuicem adhortati, inuadunt simulacra: & cum omnia protinus contriuisent, & in puluerem & cinerem redegerissent, ostenderunt illis cultoribus imbecillitatem eorum, qui colebantur. Hoc gentiles tunc quidem stupore affecit & metu, & qui lamentationis potius esse tempus putabant, quam vindictæ. Cum autem Christiani euerunt simulacra dæmonum.

S. Autonomus occiditur.
2. Paral. 24.
Gen. 4.

obseruassent diem, quo Dei seruus Autonomus mysticum celebrabat ministerium, lignoque & ferro armasset vnusquisq; dexteram, repente simul irruunt in oratorium, quod erat Soreis: & eos quidem vertut & fundunt, qui inciderant: armis autem, quæ habebant in manibus, sanctum interficiunt, ad ipsam sacram mensam fuso sanguine, quomodò prius diuini Zachariæ, qui ad Deum magis clamabat, quàm Abelis sanguis iniuste fusus. Et ideò eorum quidem, qui interemerunt, in aeternum testatur impietatem, eos igne pro cæde vlciscens, & non breui tempore dolorem præbens, sed aeternum cruciatum: Martyri autem, quæ non desinit, lætitiã, vitam perpetuam, & regnum Dei conciliat.

Honorificè sepelitur.

Nota rem miram.

Sed Pontificis quidem, & præconis veritatis hunc gloriosum exitum habuit martyrium: sanctissimæ autem eius reliquiæ à quadam Maria, quæ Diaconatûs dignata fuerat charismate, cum simul cum ijs, qui ex propinquis emporijs non solum sibi vendicabant pietatem, sed etiam virtutem, illis præclare & sanctè iusta fecisset, mandata sunt sepulturæ, honorificè in capsâ depositæ. Procedente autem tempore, quando Constantinus imprimis pius Imperator, sceptrâ Romana diuina potiùs manu, quàm exercitu & armis fretus, tenebat: Seuerianus quidam, Alexandriæ accepta rectione, cum metu maris per viam, quæ est circa sinum, iter faceret, venit quidem prope sacram capsam Autonomi, retinetur autem virtute, quæ non cadebat sub adspèctum: cum muli quidem scuticis cæderentur, tantillum autem non mouerentur, sed tantquam lapides starent immobiles. Seueriano autem mirante id, quod factum fuerat, quidam vir pius & religiosus, & qui gratiam soluendi anigmata à Deo acceperat, suam profert sententiam, mulorum statum hoc significare, oportere eum, qui vehitur, hinc sistere, & excitare templum diuino martyri. Quòd autem recta esset admonitio, ostendemus euestigiò. Si enim, inquit ille, solum operi annueris, videbis salientes protinùs, qui sunt immobiles. Et ille quidem annuit prompto & alacri animo: ingrediebantur autem muli maximo imperu. Protinùs verò Seuerianus iussit ædificari oratorium, & viam est ingressus. Cùm autem reuerteretur, templum dedicat, & efficit, vt posteris sit martyris perpetua memoria.

Vide Misâ appellari incruentum sacrificium.

Sancti martyris reuelat reliquias suas.

Cõstruitur ad eius honorem ecclesia.

Cùm non parum autem temporis interim præterfluxisset, inuitaret autem memoria martyris, vt in diuino templo fieret incruentum sacrificium, accedit quidem ad sacrum is, qui tunc fungebatur munere sacerdotali, sacra mystica peracturus. Aqua autem ex tabulatis, quæ iuxta ascensum posita erant, effusa, arbitratus hoc fuisse factum ad contumeliam, sacrum quidem ministerium peragit illo die: deinde cum illud diruisset oratorium, ædificat alterum in locis, quæ sunt prope mare, nesciens quòd supra religiosam thecam martyris Seuerianus olim extruxit oratorium, quod ipse diruerat. Cùm sexaginta autem anni præterijissent vsque ad tempus mortis Zenonis, qui fuit Imperator Romanorum, Iohannes quidam miles, qui erat in numero eorum, qui vocantur Excubitores, vt Imperatori aliqua in re deseruiret, versabatur in his locis circa Soreos & Limnas. Et cum corpus aliquandò exerceret, egressus est ad venationem: & cum fuisset in eo loco, in quo martyricæ sepultæ fuerant reliquiæ, leporem arcu feriens, prædam sua manu occidit. Deinde cum etiam alia venatus esset animalia, reuertitur, & in somnis videt martyrem ei præcipientem, vt in loco, in quo erat venatus leporem, tabernaculum figeret ad habitandum, & permaneret illic ei vicinus. Cùm is autem citò perfecisset id, quod iussus fuerat, post aliquot annos ei martyr apparet euidentiùs, & docet, quisnam sit, & quòd sub illius tabernaculo conditæ sunt sacræ reliquiæ. Miles verò non esse à periculo remotum arbitratus eorum, quæ sibi diuinitus significata fuerant, silentium, hæc aperit Imperatori. Is autem erat Anastasius, qui nolbat quidem purè ac sincère esse pius: pietatem autem sæpè simulans, captabat hominum beneuolentiam. Quam ob rem ab illo quidem construitur, quæ nunc est, ædes oratoria: dedicatur autem ab eo, qui post ipsum obtinet Imperium, pio, inquam, Iustino. Quæ nunc quoque permanet, & in ea liberantur homines à multis malis. Atq; hæc quidem sunt, quæ de magno narrantur Autonomo.

Ego autem videns athletam etiam post mortem vincentem naturam, exurgo ad Deum glorificandum. Inijciens enim aliquandò oculos in sepulcrum martyris, adspexi sacras eius reliquias, quæ inuidiæ manserant à mortis viribus. Quæ enim vniuersam animalis compositionem se trinum dierum spatio gloriatur dissoluturam, iam ducentis annis non valuit præclari illius viri vel pilum corrumpere: Sed & coma capitis

pitis est densa & illasa, & formæ character consistit integer, pelle firma & intensa, ne amissis quidem pilis labri superioris. Est autem ei orbis quoque apertus oculorum. Per quos intuenti mihi videbatur, quod legem tantum mortis ipse reueritus, silentium simularet. Stat autem vniuersa quoque figura eius corporis suam conseruans compagem, & nec eius capitis ruptum est aliquid, nec reliquarum corporis partium facta est vlla à se inuicem disunctio. Sic enim munificus Dominus scit vicissim glorificare eos, qui suis membris voluerunt eum glorificare: Quoniam cum decet gloria, honor & adoratio, nunc & semper, & in secula seculorum, Amen.

Sancti martyris per annos plurimos incorruptus corpus.

VITA SS. SYRI ET IVENTII, SEV IVENTII, TICINENSIVM EPISCOPORVM, GRAVITER CONSCRIPTA.

Cuius authorem cum non exprimant MSS. libri, incertum est, illane sit, quam B. Syri discipulus Pompeius, an verò, quam ex hoc Paulus Diaconus edidit, à quibus scripto relictam doctissimus Petrus Galesinius Protonotarius Apostolicus annotauit. Porro S. Iuentij natalis in 6. Id. Feb. incidit, quauis Martyrologia passim hoc loco habeant.

AELESTIS exorta prosperitas, dulci reuelata facundia, erga aures fidelium circumquaque clarescit. Nullius enim assertionis imbecillitas sacra valet enarrare mysteria, nisi superno magisterio fuerit erudita, dicente sapientissimo Salomone: Dominus dat sapientiam, & ex ore ipsius scientia & prudentia. Quod & beatus Iacobus Apostolus affirmat, dicens: Omne donum optimum, & omne datum perfectum, desursum est, descendens à patre luminum. His itaq; veritatis assertionibus præmissis, qualiter Ticinensium vrbs, quæ proprio Papiæ nomine vocitatur, diuinæ respectu misericordiæ & visitatione supernæ gratiæ sit illuminata, vel in quibus diebus, quibusq; prædicantibus, intimeretur. Nam vt à primo statu crescentis Ecclesiæ & Apostolorum vicinia Ticinensis ciuitatis populus ad Domini sit fidem conuersus, actus beatissimorum Syri & Iuentij, qui huius vrbs primi prædicatores ac præfules extiterunt, scripta informant. Redemptore etenim nostro, peractis pro quibus venerat carnis passionis mysterijs, remeante ad caelos, reparato discipuli duodenario numero, ac sancti spiritus aduentu glorificati, vniuersum mundum sortes mittentes diuiserunt, ac vt quibusque fors dedit, proprias prouincias susceperunt. Quibus etiam incarnationem Dominicam prædicantibus, crescebat numerus fidelium, ita vt, relicto infidelitatis errore, se eorum magisterio sociarent. Vnde factum est, vt adiutores & successores Apostolorum existeret, per quos Ecclesia veris informata assertionibus ad fidem Christi & ad cultum caelestem proficeret. Quo in tempore fundata beatissimus Petrus Christi Apostolus Antiochena ecclesia, in qua primum nouellæ gentis Christianum nomen exortum est, ædificaturus Romanam Ecclesiam, ad Romanam urbem transiit: ibiq; prædicans Christum crucifixum, omnesq; virtutes faciens atq; miracula, quæ coram conspectibus Iudeorum fecerat, multos ad credulitatem sui conuertit oraculi. Quibus in diebus Marcus Euangelista, adiutor & interpretus eius effectus, de omnibus quæ ex ore illius didicerat mirabilibus saluatoris nostri Iesu Christi Euangelium edidit, quod plurimi etiã beati Petri esse confirmant, eo quod eiusdem documeto eruditus Euangelista Marcus Euangelium illud conscripserit, & eius sit autoritate firmatum, atque ad legendum Ecclesiæ traditum. Marcus verò Euangelista post hæc digressus Roma, ad Aegyptum perrexit, atq; Alexandrinam ecclesiam ex doctrina Magistri operarius veritatis mira concordia & sanctissima cõuersatione fundauit. Euangelium autem, quod rogatus à fratribus Romæ cõfecerat, secum deferens, beatum virum Hermagoram, quem ipse educavit & enutriuit, ordine vicis suæ Italiæ prudentia & sanctitate reliquit insignem. Huius auditores atque ministri venerabiles viri Syrus fuerunt atque Iuentius. Ecclesiæ enim à fonte luminis inastimabilis claritas procedens, per beata peçlora deriuata, Ticinensis populi animos circumfulsit: ita à Christo in Petrum, à Petro in Marcum, à Marco verò in Hermagoram, ab Hermagora in beatissimos viros Syrum atq; Iuentium

12. Septembris secundum martyrologia. Cap. 1. Prou. 2. Iaco. 1. Papiæ in prima ecclesiæ sua fidem recepit. al. Iuentij. Act. 11. Christianum nomen vbi & quando exortum sit. Euangelium Marci, autoritate S. Petri confirmatum. Syrus & Iuentius S. Hermagoræ auditor, qui fuit S. Marci discipulus.